

Van: J.R.A. van den Berge
Aan: Internetconsultatie.nl

Zeist, 30-7-2017

Betreft: mijn consultatieve reactie op de voorgenoemen 'aanscherping' van de definitie van (zelfzorg)geneesmiddelen voor toepassing van het verlaagd btw-tarief
Toestemming voor publicatie: ja

Hierdoor ontvangt u mijn consultatieve reactie op het wetsvoorstel van de huidige staatssecretaris van Financiën, Eric Wiebes, tot wat hij noemt 'aanscherping' van de definitie van geneesmiddelen voor toepassing van het verlaagd btw-tarief. Ik adviseer u daarvan zeer zorgvuldig kennis te nemen en voornoemde kennisneming nauwkeurig mee te wegen bij uw beslissing voornoemd wetsvoorstel in te dienen dan wel, bij nader inzien, in te trekken.

Volgens het Integraal Afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK) heeft een arrest van de Hoge Raad van 11-11-2016 geleid tot een 'niet-beoogde uitbreiding van de reikwijdte van het verlaagd btw-tarief voor geneesmiddelen', als gevolg waarvan de desbetreffende (zelfzorg)geneesmiddelen beter betaalbaar worden voor grote groepen ingezetenen. Het "perspectief van de Geneesmiddelenwet en Europese regelgeving voor cosmetica, geneesmiddelen en medische hulpmiddelen" is, blijkens voornoemd arrest en de gangbare praktijk, kennelijk bepaald niet het enig perspectief voor wat betreft het gebruik van bepaalde middelen als geneesmiddelen. Zelfs is het zo dat bepaalde registreerde geneesmiddelen in de praktijk soms worden ingezet en werkzaam blijken te zijn voor een andere kwaal dan waarvoor zij (oorspronkelijk) zijn bedoeld.

Volgens de NOS¹ gaat het daarbij om drogisterij-artikelen zoals neusspray, tandpasta, tabletten tegen brandend maagzuur en aambeienzalf, die – als het aan staatssecretaris Eric Wiebes ligt – vanaf 2018 waarschijnlijk een stuk duurder worden, omdat de huidige regering dan namelijk de btw op deze producten wil verhogen van 6 naar 21 procent. Dat is een toename van 250%. Het is evident dat consumenten voornoemde producten kopen als middel ter bevordering van de gezondheid en dus als (preventief) geneesmiddel.

Zoals uit voornoemd artikel van de NOS blijkt, is de achterliggende (hoofd)reden van voornoemd wetsvoorstel de volgende: "De aanleiding voor de wetswijziging is een uitspraak van de rechter vorig jaar. Die bepaalde toen dat tandpasta en zonnebrandcrème voortaan als geneesmiddelen moeten worden gezien en dus onder het 6-procenttarief vallen. Daardoor zou de overheid op jaarbasis zo'n 30 miljoen euro aan belastinginkomsten mislopen. Om dat te 'repareren' besluit staatssecretaris Wiebes nu dus om de definitie van geneesmiddelen aan te scherpen."

De branche-organisatie van drogisterijen is kritisch, aldus de NOS: "De burger moet steeds meer voor zichzelf zorgen, ook qua gezondheid", zegt Marten Hummel van het Centraal Bureau Drogisterijbedrijven. "Maar in de zelfzorgmarkt wordt nu een heel raar onderscheid gemaakt. Deze medische hulpmiddelen zijn vergelijkbaar met geneesmiddelen. Ze bevorderen de gezondheid of lossen klachten op. Dan is het niet goed dat de overheid deze producten duurder maakt."

¹ <http://nos.nl/artikel/2185426-btw-omhoog-op-onder-meer-tandpasta-neusspray-en-aambeienzalf.html>

Anders dan voornoemd IAK suggereert, zijn niet alleen “Alle ondernemers die producten leveren die een relatie hebben met gezondheid” betrokken bij deze casus, maar uiteraard ook de consumenten. Immers: de consument ofwel eindgebruiker van bedoelde (zelfzorg)geneesmiddelen betaalt per saldo het desbetreffend btw-tarief en niet de detailhandelaar, die immers de door hem betaalde btw terugvordert van de Belastingdienst. Het is dan ook van groot belang de goede kant van deze zaak te belichten en niet de verkeerde kant, hoewel uiteraard ook de detailhandelaar in gezondheidsproducten betrokken is wegens de invloed van de vraag van de consument op diens omzet en winst.

Bij de zevende vraag van voornoemd IAK wordt de gezondheidsproduct kopende burger alsnog betrokken, met als effect van voornoemd wetsvoorstel dat voornoemde producten significant duurder zouden worden: “Deze producten zullen vanaf 1 januari 2018 geen verlaagd btw-tarief kunnen toepassen, indien zij niet over een (parallel)handelsvergunning onder de Geneesmiddelenwet beschikking of expliciet daarvan zijn vrijgesteld. Ook de farmaceutische producten die verhandeld worden met een vergunning als medisch hulpmiddelen zullen niet (meer) kwalificeren als geneesmiddel.”

Voornoemd wetsvoorstel kan een ontwrichtende uitwerking hebben op minder draagkrachtige bevolkingsgroepen in Nederland, doordat zij nog minder goed in staat zullen zijn (zelfzorg)geneesmiddelen te kunnen betalen, om zo uit handen te blijven van medici met alle medische kosten van dien, waardoor de kosten van ‘de zorg’ nog verder zouden stijgen en waardoor de zorgverzekering (swet) voor grote groepen mensen nog onbetaalbaarder zou worden. Het is de taak van de staatssecretaris in eerste instantie het landsbelang van alle Nederlanders te dienen en dus niet het eigen partijpolitiek belang.

Er moet op worden gewezen dat het btw-tarief, anders dan bij de verschillende tarieven voor de inkomstenbelasting het geval is, als zodanig een uniform tarief is, terwijl één van de vijf doelstellingen van macro-economische politiek behoort te zijn dat de regering streeft naar een rechtvaardige inkomensverdeling. Wel gepast ware dan ook een wetsvoorstel dat bijvoorbeeld voorziet in verhoging van de inkomstenbelasting voor ingezetenen die tenminste € 100.000,00 per jaar aan inkomen ontvangen, om het gat in de begroting van de huidige demissionaire regering te dichten, of om als regering genoegen te nemen met minder belastinginkomsten.

Voornoemd wetsvoorstel kan jegens grote bevolkingsgroepen in Nederland dan ook als asociaal, onrechtvaardig en dus verwerpelijk worden gekwalificeerd. Het is ongepast indien staatssecretaris Eric Wiebes door middel van het toepassen van een truc – namelijk voornoemde ‘aanscherping’ van de definitie van (zelfzorg)geneesmiddelen voor toepassing van het verlaagd btw-tarief – de desbetreffende uitspraak van de Hoge raad² torpedeert. Volgens de NOS heeft een woordvoester van de Belastingdienst³ gezegd: “We respecteren de uitspraak van de Hoge Raad (...)” Welnu: dan moet de staatssecretaris voornoemde uitspraak ook nakomen. Op grond van voornoemde overwegingen behoort staatssecretaris Wiebes diens voornoemd wetsvoorstel dan ook in te trekken. Waarvan dringend advies!

Johan R.A. van den Berge

² <http://nos.nl/artikel/2143090-tandpasta-en-zonnebrandcreme-goedkoper-dankzij-rechter.html>

³ <http://nos.nl/artikel/2144827-onzekerheid-na-btw-uitspraak-6-of-21-op-gezichtscreme-en-floss.html>